

Eenzaamheid grijpt om zich heen

Amsterdam is een magneet voor kwetsbare mensen. Uit GGD-onderzoek blijkt dat tachtigduizend Amsterdammers zich ernstig eenzaam voelen.

Michiel Couzy
AMSTERDAM

Bijna de helft van de Amsterdammers voelt zich, in meer of mindere mate, alleen. De eenzaamheid zal alleen maar toenemen, doordat de stad groeit, vergrijst en veel alleenstaanden aantrekt: expats, migranten en studenten.

In totaal zijn 300.000 Amsterdammers eenzaam, dat is 48 procent van de volwassenen, blijkt uit onderzoek van de GGD Amsterdam, waarover de gemeenteraad zich morgen buigt. Tachtigduizend Amsterdammers, 13 procent, voelen zich zelfs ernstig eenzaam. "Die zijn er slecht aan toe," zegt hoogleraar Theo van Tilburg, verbonden aan de VU Amsterdam en gespecialiseerd in eenzaamheid.

Expats en studenten

Het is al met al een groot probleem, concludeert Van Tilburg, die Amsterdam bijstaat in de aanpak van eenzaamheid. Een groeiend probleem bovendien, want het aantal eenzamen en ern-

stig eenzamen is de afgelopen jaren toegenomen. In heel Nederland spelen de problemen voor 43 procent van de volwassenen.

Amsterdam trekt groepen aan die kwetsbaar zijn. Veel meer dan bijvoorbeeld Rotterdam, waar de eenzaamheid niet is gegroeid. "Amsterdam is een magneet voor mensen die hier in hun eentje naartoe komen," zegt Van Tilburg. Migrantten bijvoorbeeld, die zich, ver van huis en hard, bovengemiddeld eenzaam voelen. Maar ook expats, voor wie het avontuur lonkt, maar die 's avonds wel vaak alleen op de bank zitten.

Ook veel studenten voelen zich verloren in de grote stad. Zo'n 40 procent van de Amsterdammers tussen de 19 en 34 jaar voelt zich matig of sterk eenzaam. En dan is er nog de vergrijzing, waardoor de stad veel ouderen herbergt, een groep die bovengemiddeld eenzaam is.

De komende jaren zal Amsterdam sterk groeien, door de bouw van 50.000 woningen. De anonimiteit en de eenzaamheid zullen hierdoor alleen maar toenemen, verwacht Theo van Tilburg.

Taboe doorbreken

Amsterdam werkt, op initiatief van PvdA-raadslid Maarten Poorter, aan een stedelijke aanpak van eenzaamheid. Na maanden van voorbereidingen zullen op 1 juli de eerste concrete maatregelen ingaan. Die gaan vooral over signaleren en herkennen van eenzaamheid en het doorbreken van het taboe hierop. Hiervoor is 1 miljoen euro per jaar vrijgemaakt.

Maar dat is niet voldoende, vindt Poorter. "We moeten meer doen om eenzaamheid te voorkomen," zegt hij. "Met 1 miljoen euro gaan we het niet redden."

PvdA en GroenLinks dienen morgen een motie in waarin de partijen pleiten om jaarlijks 5 miljoen voor het plan uit te trekken.

Hoogleraar Van Tilburg vindt het terecht dat de gemeente ten strijde trekt tegen de eenzaamheid. Volgens hem is er veel winst te behalen. "Er valt iets tegen te doen, al is het wel lastig te bepalen wat precies. Als dat lukt, is het goed voor Amsterdammers en voor de stad."

80.000

→ Het aantal ernstig eenzamen is de afgelopen jaren toegenomen. Voor 80.000 Amsterdammers zijn de problemen ernstig.